

Remiss av betänkande SOU 2023:84 en hållbar bioekonomistrategi – för ett välmående fossilfritt samhälle samt delbetänkandet SOU 2023:15 Förnybart i tanken, Ett styrmedelsförslag för en stärkt bioekonomi

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har uppmanats att avge ett svar till rubricerad remiss.

Målsättning

Del- och slutbetänkandet innehåller överlag välmotiverade mål. Samtidigt beskrivs produktionen av förnybara biodrivmedel och mellanprodukter som osäker, vilket vi håller med om, då den beror på flera faktorer som teknologikutveckling, energibehov samt andra generella omvärldsfaktorer. Vi ser därmed vissa risker med att ange specifika kvantitativa mål för bioekonomin innan relevanta produktionsmöjligheter utretts mer genomgående.

Självförsörjning, råvaror och import

Centralt för betänkandena är att ”främja hållbar tillväxt, förnyelse och sysselsättning i hela landet, bidra till miljö- och klimatnytta samt skapa en förstärkt försörjningsförmåga och minskad sårbarhet i samhället”. Det är därför olyckligt att betänkandena inte ger en klar bild av tillgången på råvaror för biomassa i Sverige. Denna brist på information innebär också att det inte är möjligt att veta miljöeffekterna av de råvaror som kommer att användas.

Betänkandena beskriver också betydelsen av import av råvaror för bioekonomistrategin. Dock, då centrala mål är att ”främja hållbar tillväxt, förnyelse och sysselsättning i hela landet...samt skapa en förstärkt försörjningsförmåga och minskad sårbarhet i samhället” vore det rimligt att ha ett tydligare mål för andelen inhemsk råvara.

Konsekvensanalyser

Betänkande beskriver relativt utförligt vikten av uppföljningar och konsekvensanalyser. Bland annat beskrivs olika indikatorer samt diskuteras möjliga effekter av olika styrmedel. Detta kan tolkas som en medvetenhet om osäkerheten i utfallen av olika åtgärder.

Det är därför överraskande att endast två huvudalternativ behandlas, dvs en nationell strategi samt ett ”nollalternativ”, dvs ingen implementering av bioekonomistrategin. Rimligare vore att analysera olika scenarier, inklusive om elektrifieringen går långsammare än förväntat. Utöver de samhällsekonomiska analyserna finns det även ett behov av mer omfattande statsfinansiella konsekvensanalyser. Utifrån de styrmedel som presenteras finns det överhängande risk för att de statsfinansiella åtagandena kan bli betydligt mer omfattande än vad som beskrivs i betänkandena.

I detta ärende har generaldirektören Tomas Svensson beslutat. Föredragande har varit professor Henrik Andersson. Forskare Nina Svensson, senior forskare Svetla Käck och avdelningschef Jonas Jansson har deltagit i beredningen.

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI